

Warszawa, 1 lipca 2002 r.

**Opinia w sprawie wykonania budżetu państwa w 2001 roku
w części 18 – Architektura i budownictwo**

Uwagi formalne

Część 18 – Architektura i budownictwo, została utworzona Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 września 1999 roku w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów. Ustalono, że dysponentem tej części będzie Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. W czerwcu 2000 roku powstało Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i Budownictwa, które nadzorowało realizację zadań w zakresie architektury i budownictwa do 20 października 2001 roku. Następnie w drodze przekształceń utworzono Ministerstwo Infrastruktury, które obecnie kieruje tym działem administracji rządowej.

Dochody i wydatki analizowane będą w oparciu o materiał Ministerstwa Infrastruktury oraz Informację NIK o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2001 roku.

W wyniku zmian klasyfikacji budżetowej nastąpiło przeniesienie wydatków Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii z działu 750 – Administracja publiczna do działu 710 – Działalność usługowa.

Uwagi merytoryczne

Dochody

Podstawowe dane dotyczące wykonania w 2001 roku planu dochodów w części 18 oraz porównanie z danymi z poprzedniego okresu, prezentuje poniższa tabela.

Dział	Wyszczególnienie	2000 r.	2001 r.		Struktura w %		Dynamika w %	
		Wykonanie	Ustawa budżetowa	Wykonanie	2000 r.	2001 r.	w cenach nominalnych	w cenach realnych
		w tys. zł	w tys. zł		wykonanie		(2001 : 2000)	
	Część 18	151	0	365	100,0	100,0	241,7	229,1
710	Działalność usługowa	11		185	7,3	50,7		

750	Administracja publiczna	140	180	92,7	49,3	128,6	121,9
-----	-------------------------	-----	-----	------	------	-------	-------

W ustawie budżetowej podobnie jak w poprzednim roku nie planowano w omawianej części żadnych dochodów. Powtarzająca się sytuacja braku planu dochodów, nie znajduje żadnego wyjaśnienia w materiale resortowym. Dochody wyniosły 365 tys. zł i były nominalnie i realnie wyższe od osiągniętych w 2000 roku odpowiednio o 141,7% i 129,1%. Pochodziły głównie z następujących źródeł:

- nadwyżki środków obrotowych w środkach specjalnych Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego (106 tys. zł),
- wpłat do budżetu z tytułu osiągnięcia zysku przez gospodarstwo pomocnicze - Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej (56 tys. zł),
- grzywien i innych kar pieniężnych uzyskanych przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii (160 tys. zł).

Dochody zdaniem Najwyższej Izby Kontroli zostały uszczuplone, z powodu nienależytej staranności i skuteczności w ich ustalaniu i pobieraniu.

Zgodnie z materiałem resortowym zaległości podatkowe i niepodatkowe wynosiły na koniec roku 416 tys. zł i dotyczyły wyłącznie Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, natomiast z informacji NIK o kontroli wynika, że zaległości wystąpiły również w Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego.

Wydatki

1. Wydatki planowane w ustawie budżetowej na 2001 rok w wysokości 45.749 tys. zł, zostały w toku realizacji budżetu zwiększone o 15 tys. zł. Kwota wzrostu była wynikiem zmniejszenia wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska (zmiana zasad) i zwiększenia innych składników wynagrodzenia (m.in. nagroda jubileuszowa, dodatki służby cywilnej dla urzędnika państwowego, nagrody jubileuszowe). Ponieważ rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 października 2001 roku dokonano blokady środków w wysokości 2.926 tys. zł, ostatecznie w roku sprawozdawczym dysponowano limitem 42.838 tys. zł. Wydatki zrealizowano w wysokości 41.760 tys. zł, tj. w 97,5% planu po zmianach. Wątpliwości budzi jakość planowania, gdyż mimo blokady części wydatków, resort nie wykorzystał pozostałych środków. Powyższe wskazywać może na zawyżenie planowanych w ustawie budżetowej kwot wydatków o około 9%.

2. W strukturze wydatków blisko 50% stanowiły nakłady na prace geodezyjne i kartograficzne (usługi z zakresu geodezji, kartografii, fotografii i systemów informacji przestrzennej, katastru nieruchomości). W porównaniu do poprzedniego roku wydatki były niższe w ujęciu nominalnym i realnym odpowiednio o 24,9% i 28,8%. Z kontroli przeprowadzonej przez NIK wynika, że wykonanie wydatków (na podstawie opracowanego planu rzeczowo – finansowego na realizację prac geodezyjno – kartograficznych), zdecydowanie odbiegało od możliwości sfinansowania tych prac. Niski stopień zaangażowania środków budżetowych w realizację prac geodezyjnych i kartograficznych spowodował, że można było dokonać blokady wydatków, bez zagrożenia powstania zobowiązań z tego tytułu. Dysponentem środków na ww. zadania był Główny Urząd Geodezji i Kartografii, który ponadto dysponował środkami w kwocie 7.523 tys. zł, przeznaczonymi na działalność statutową urzędu. W porównaniu do 2000 roku wydatki GUGiK były nominalnie i realnie wyższe odpowiednio o 11,3% i 5,5%. Ponieważ materiał resortowy nie zawiera porównania poniesionych wydatków rzeczowych do danych z poprzedniego roku, nie można wyjaśnić w której grupie nastąpił znaczący wzrost wydatków.
3. W dziale 750 – Administracja publiczna - w urzędach naczelnych i centralnych organów administracji rządowej dysponowano w roku sprawozdawczym środkami w kwocie 1.960 tys. zł. W porównaniu do 2000 roku nastąpił znaczący wzrost wydatków, nominalnie o 33,7%, realnie o 26,7%. Blisko 90% przeznaczono na wynagrodzenia z pochodnymi dla 29 etatów członków korpusu służby cywilnej i jeden etat w grupie osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. Brak układu porównawczego w podziałkach klasyfikacyjnych oraz komentarza w materiale resortowym, utrudnia przeprowadzenie analizy zasadności znaczącego wzrostu wydatków.
4. **Plan zatrudnienia** (po zmianach) w części 18 – Architektura i Budownictwo ustalony w jednostkach budżetowych na poziomie 277 etatów kalkulacyjnych, zrealizowany został (zgodnie z Rb – 70) w wysokości 261 etatów. Kwota funduszu wynagrodzeń ogółem była niższa od planowanej o 0,5% i wyniosła 11.135 tys. zł. W porównaniu do poprzedniego roku fundusz wynagrodzeń wzrósł nominalnie o 11%. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pracowników jednostek budżetowych osiągnęło wysokość 3.486 zł i wzrosło w porównaniu do ubiegłego okresu w ujęciu nominalnym o około 10%.**

5. Zgodnie z ustawą budżetową **wydatki majątkowe** określone zostały limitem 2.776 tys. zł. Po uwzględnieniu zwiększenia środków z rezerwy celowej, plan wydatków zamknął się wielkością 2.836 tys. zł i został zrealizowany w 96,8%. Ponad 70% środków wydatkowano na inwestycję budowlaną tj. przebudowę obiektu warsztatowego na obiekt biurowo – laboratoryjno – magazynowy, dla potrzeb Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej. Pozostałe wydatki stanowiły koszty zakupu sprzętu informatycznego w Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii oraz Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego. Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że GUGiK zakupił z naruszeniem ustawy o finansach publicznych sprzęt o wartości 75 tys. zł, na wyposażenie „laboratorium akredytowanego” dla Instytutu Geodezji i Kartografii.

Gospodarka pozabudżetowa

Część 18 – Architektura i budownictwo, obejmuje jedno gospodarstwo pomocnicze – Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, utworzony 1 stycznia 1997 roku przy Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii. Przychody w gospodarce pozabudżetowej zrealizowano w wysokości 6.321 tys. zł i były wyższe o 25% od planowanych oraz o 10% od osiągniętych w roku poprzednim. Wydatki gospodarstwa pomocniczego były również wyższe od planowanych i osiągniętych w 2000 roku, odpowiednio o 24% i 12%. Podstawowym źródłem przychodów gospodarstwa były usługi na rzecz jednostki macierzystej, tj. Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii. Natomiast w wydatkach blisko 60% stanowiły koszty wynagrodzeń wraz z pochodnymi oraz wydatki bieżące, związane z utrzymaniem i działalnością gospodarstwa. Pozostałe były wpłatami na rzecz Centralnego Funduszu Gospodarki zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym. Z tytułu zysku osiągniętego w 2000 roku, jednostka dokonała wpłaty do budżetu w wysokości 55 tys. zł.

Uwagi końcowe

- Wynikający ze zmian klasyfikacji budżetowej brak pełnej porównywalności w czasie danych (w układzie paragrafowym), nie pozwala na pogłębioną analizę poszczególnych wielkości.

- W omawianej części budżetu nie planowano żadnych dochodów. Osiągnięto dochody w kwocie wyższej niż w roku poprzednim o ponad 140%. Brak planu dochodów, stanowiącego punkt odniesienia dla oceny działalności w okresie sprawozdawczym, budzi zastrzeżenia i powinien zostać wyjaśniony. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli kwota dochodów została uszczuplona z powodu nienależytej staranności i skuteczności w ich ustalaniu i pobieraniu.
- Wzrost wydatków w cenach realnych o ponad 26% w rozdziale - urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, nie znajduje uzasadnienia w materiale resortowym i w tym zakresie powinien być uzupełniony.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację budżetu za 2001 rok w części 18 – Architektura i budownictwo, mimo stwierdzonych istotnych nieprawidłowości, nie mających jednakże zasadniczego wpływu na wykonanie budżetu. Jest to taka sama ocena jak w roku poprzednim.

Sporządziła: Urszula Smołkowska